

Länsstyrelsen i Stockholms län
Sociala enheten
Box 22067
104 22 Stockholm

PROJEKTANSÖKAN GÄLLANDE FÖREBYGGANDE INSATSER BLAND UNGDOMAR GENOM LOKALA FÖRÄLDRAVANDRINGAR I FARSTA

BAKGRUND OCH SYFTE

Unga tonåringar röker och dricker alkohol främst på platser och tider där inga vuxna finns, inte i hemmet, i skolan eller på fritidsgården.

I Stockholmsenkäten 2006 som bygger på 300 elever; 151 pojkar och 149 flickor i årskurs 9 och boende i Farsta har 46 % någon gång varit berusade och av dessa har 42 % varit berusade de senaste fyra veckorna. Av samtliga 15 åringar som svarat på enkäten har 26 % varit berusade den senaste månaden.

Av 300 elever i år 9 röker 51 dagligen eller ibland och av dessa var 36 % 12 år eller yngre när de började röka.

I samma enkät visade det sig att 80 % av pojkarna men bara 45 % av flickorna kände sig trygga när de vistades ute sent en kväll i sitt bostadsområde.

Åttio ungdomar ur klass 7-9 har gjort en kartläggning om var i Farsta de känner sig otrygga när de är ute på kvällarna. De har ringat in de områdena på en karta (bifogas), det visar sig att det finns otrygga platser utspridda över hela Farsta.

Utifrån denna kartläggning har trygghetsvandringar med ungdomar genomförts på några platser. Ungdomarnas synpunkter ska sammanställas och presenteras för Farstas lokala BRÅ för åtgärder. Det som går att åtgärda är bl. a bättre belysning och rensning av buskage, men det framkommer också att ungdomarna tycker att det är för lite vuxna ute på kvällarna.

Ur ett problemorienterat perspektiv är det viktigt att vi har klart för oss vilka faktorer som samspelar för att brott ska inträffa. Då kan vi medvetet påverka sådana situationer. Som t.ex. genom att starta föräldravandringar i sex stadsdelar inom Farsta stadsdelsområde, där vandrarna är lokalt förankrade i det egna närområdet och känner de boende, vill vi förebygga att ungdomar ägnar sig åt olika normbrytande beteenden såsom att vandalisera, klottra, röka och dricka alkohol ute på gator och torg. Vi vill öka tryggheten för alla

boende i området och uppnå ovanstående resultat genom att ta ett helhetsgrepp över stadsdelsområdet.

Det finns ett samband mellan droger och brott d v s att alkohol och narkotika har betydelse för brottsutvecklingen. För att undanröja de bakomliggande orsakerna till brott kommer bl.a. alkohol och droger in. De personer som ligger i riskzonen för missbruk av alkohol och droger ligger också i riskzonen för våldsbrott.

Det föreligger också mycket starka samband, bland unga, mellan narkotikamissbruk, omfattande alkoholdrickande och tobaksrökning. Unga storkonsumenter av alkohol röker oftare än andra och har större erfarenhet av narkotikamissbruk. Flera studier visar att tidig rökdebut är en riskfaktor för framtida alkoholberoende.¹

SYFTE

- 1) Att öka den informella sociala kontrollen på allmänna platser, synnerhet på speciellt utpekade platser där otryggheten upplevs som störst och där problem uppstår.
- 2) Att minska tillfällena för ungdomarna att använda alkohol och droger samt att röka.
- 3) Att minska våldsbrottsligheten genom att påverka tillfällena att använda alkohol. (Alkoholen spelar en betydande roll för en stor del av brottsligheten, 80 % av våldsbrotten är alkoholrelaterade. Tre av fyra gärningsmän är påverkade av alkohol vid våldstillfället och nära hälften av offren).

INSATS

Vi vill få till stånd lokala kontinuerliga föräldravandringar på fredagskvällar i stadsdelarna inom Farsta stadsdelsområde; Farsta centrum, Farsta strand, Fagersjö, Hökarängen, Sköndal, Gubbängen/Tallkrogen.

Föräldravandringar har funnits till och från i vissa områden, men för att de ska finnas kvar över tid behövs ett gediget nätverksbygge, där frivilliga och professionella samverkar.

För att kunna utveckla metoder och implementera dessa bland föräldrar via Farstas tolv skolor, åtta fritidsgårdar och fyra fältassistenter behövs tid till planering och genomförande. Vi ansöker om pengar till en samordnare som på halvtid under 11 månader ska utveckla metoder och arbetssätt som ska finnas kvar och skötas med befintliga resurser efter projektidens slut.

MÅLGRUPP

Föräldrar till barn i årskurs 4-9

¹ Andreasson (red.), Den svenska supen i det nya Europa 2002:11.

FÖRVÄNTAT RESULTAT/MÅL

- Att de boende känner sig tryggare i sitt närområde
- Att ungdomarna använder mindre alkohol och droger på gator och torg samt andra allmänna platser.
- Att ungdomarna röker mindre på gator och torg samt andra allmänna platser.
- Att våldsbrottsligheten minskar på gator och torg samt andra allmänna platser.
- Att andra normbrytande beteenden bland ungdomar minskar
- Att föräldrar lär känna varandra för att på så sätt kunna hjälpa varandra när de behöver stöd i sin föräldraroll.
- Att de nätverk som föräldrar bygger med varandra och de som professionella bygger med föräldrar ska leva kvar över tid och att den informella sociala kontrollen ska öka.

METOD OCH GENOMFÖRANDE

Samordnaren ska arbeta fram ett metodpaket med hela genomförandekedjan och som ska innehålla:

- *Rekrytering av föräldrar*
- *Föräldrautbildning*
- *Lokal Samverkan*
- *Utvärdering och uppföljning*

HUR SKA DET GÅ TILL?

Samordnaren ska

- Ta del av goda exempel som gjorts tidigare i Farsta samt i andra stadsdelar och kranskommuner
- Kontakta de 12 skolor som har årskurser innehållande år 4-9
- Göra en inventering av hur många klasser 4-9 som finns i respektive vandringsområde för att kunna berätta hur många gånger på ett år som den egna klassen ska delta
- Presentera ett förslag om vad det innebär för klasserna/föräldrarna och vilken nytta det har för närområdet. Samtal med rektor, bjuda in sig till föräldramöten, föräldraföreningsmöten och klassombudsmöten utifrån vilket möte som passar respektive skola – ”Kick off.”
- Involvera fritidsgårdarna och fältassistenterna i arbetet – för samlingsplatser respektive informatörer och kontaktpersoner på fältet
- Upprätta scheman för vandringarna för höst- och vårterminen
- Ansvara för att föräldrarna får en introduktion och utbildning av vad som förväntas av dem och vad det innebär att vandra och till denna introduktion bjuda in polis och fältare samt ge en föreläsning i allmän prevention

Varje klass ansvarar för en fredagskväll var. Minst 4-5 föräldrar/kväll ur en klass på 25-30 elever, gör att de föräldrar som inte har möjlighet att gå t.ex. ensamstående med småbarn behöver få dåligt samvete, eftersom det är klassen som är ansvarig för kvällen.

Klassombudet blir kontaktperson.

FÖRÄLDRARNA BEHÖVER BL. A FÅ VETA FÖLJANDE:

- Vilken kväll gäller det? – fredagar
- Vilken tid – 20-01
- Hur ofta berörs klassen? - en gång/termin
- Hur många som minst ska gå per tillfälle – fyra
- Var ska man träffas – fritidsgården
- Vem möter upp – den fritidsledare som ansvarar för kvällen på gården
- Information om vilka platser som är aktuella och vad som händer i området fås av fritidsgården som har informerats av fältarna
- Fika serveras på fritidsgården när vandrigen ska börja
- Telefonlista till fältare, samordnare, fritidsgårdar och till övriga föräldravandringsgrupper.
- Dokumentation av kvällen görs i dagbok där man får svara på några få frågeställningar
- Dagboken lämnas till klassombudet som vidarebefordrar den till nästa klass på schemat
- Återkoppling av vårens/höstens arbete görs till klassombuden (kontaktpersoner) vid en avslutnings middag, där fältare, polis, fritidsgård (någon utsedd person) och samordnare kan vara med.

IMPLEMENTERING

Samordnarens uppgift är att bygga nätverk mellan professionella och frivilliga och att dokumentera och beskriva processen.

När vi upprättat en god samverkan mellan föräldrar, stadsdelens verksamheter och skolan och visat att föräldravandringarna fungerar och ger resultat, så kommer förhoppningsvis alla inblandade att vilja fortsätta verksamheten.

UTVÄRDERING/UPPFÖLJNING

En arbetsgrupp bestående av projektledare, Farsta BRÅ:s brottskoordinator, chef för fritid och fält och samordnaren ansvarar för att utvärdering görs.

I utvärderingen är följande punkter tänkta att provas:

- Utvärderings- och uppföljningskväll i slutet av varje termin för berörda personer.
- Enkäter med adekvata frågor i sammanhanget ska tas fram för att se om något av våra mål har uppfyllts.
- Stockholmsenkäten 2008 svarar på vissa frågor
- Polisens trygghetsenkäter
- Stockholm stads projektverktyg ”Lilla ratten”

Samarbetet med skolorna måste ske med respektive rektor, eftersom dessa kommer att tillhöra Utbildningsförvaltningen centralt från och med 1 juli 2007 och då har vi inte längre någon skolchef på stadsdelen.

SAMVERKANSPARTNER

Förutom fritidsgårdar och fältassistenter kommer andra samverkanspartner att bestå av polis, skola, föräldraföreningar och fram för allt föräldrarna i år 4-9 inklusive deras klassombud.

Underskrift ansvarig

.....
Inger Norman, avdelningschef 08-508 18 023 inger.norman@farsta.stockholm.se